

De kleine lettertjes

De column 'Hersenspinsel' wordt geschreven door Augustinus voor KBO-PCOB-Goes en verschijnt digitaal 2 x per maand

Wereldberoemd zijn ze. De kleine lettertjes in officiële geschriften waarin belangrijke zaken tussen volkeren, bedrijven en ook gewoon mensen worden geregeld. In een alledaags lettertype met een 'normale' grootte

worden de hoofdzaken van wat is afgesproken beschreven. Geen vuiltje aan de lucht, want iedereen mag weten wat er is afgesproken tussen de onafhankelijke staten 'Verwegistan en Schietgraag', autospuiterij 'De harde straal' en autoschoonmaakbedrijf 'De Poetslap of jonkheer 'Deugniet' en jonkvrouw 'Pas Op'. 'Vrijheid Blijheid dus' en geen 'Vuiltje aan de lucht'. De afspraken staan open en bloot voor iedereen op papier, zodat 'jan en alleman' kan wat er is afgesproken. Om het in moderne prietpraat te zeggen: Transparantie tot achter de komma.

Maar geen afspraak zo duidelijk en openlijk of er zijn (meestal) wel uitzonderingen. De ene partij belooft dit, de andere partij wil dat niet en als ze er niet uitkomen moeten de landen, de bedrijven of personen via een derde land, bemiddelingsbureau of bemiddelaar een oplossing zoeken. Wanneer dat is en hoe en wat er moet gebeuren om tot een aanvaardbare oplossing te komen, wordt in een voetnoot, bijlage of aanhangsel nader omschreven. Het ligt er maar aan hoe groot of klein het (wan)trouwen tussen de partijen is. Dat allemaal onder het motto 'Wees vertrouwd maar vertrouw niemand'. Tussen landen wordt dat bij voorbeeld gedaan aan de hand van afspraken in het Handvest van de Verenigde Naties, de NATO of het verdrag van Istanboel. Als het bedrijven betreft worden er allerlei wettelijke regelingen en afspraken in de betreffende branche zelf bijgesleept.

Gaat het om geschillen tussen personen dan is de wet in het algemeen de leidraad om tot een oplossing te komen.

En dan komt het. Mocht u denken dat die bijkomende teksten in duidelijke taal, een duidelijk lettertype en eveneens duidelijke lettergrootte gebeurt, dan hebt u het, zeker als u een buitenstaander bent, helemaal mis.

Dan loopt u de kans te verdwalen in een enorme mistwolk van allerlei prietpraat waar geen touw aan vast te knopen is. Dat alles wordt de beroemde '**kleine lettertjes**' genoemd. Niemand die deze teksten begrijpt, waardoor het vinden van een oplossing vaak in een mistig steekspel onttaardt, waarbij het lang onzeker is wie aan het einde daarvan als winnaar tevoorschijn komt. 'Voer voor juristen' dus en die zijn daar ware 'meesters' in.

Bleef het met die **kleine lettertjes** maar bij officiële papieren. Nee, ze rukken steeds verder op. Zo willen we of moeten we weten wat er allemaal in bijvoorbeeld in de Griekse yoghurt is verwerkt. Zelfs, dat is de fabrikant verplicht te vermelden en dat doet hij dan (noodzake-ijkerwijs) in **kleine lettertjes**. En dat in het vertrouwen **dat u dat allemaal in korte tijd kunt lezen**. In de wereld van het geschreven woord moet er danig op de **kleintjes** gepast worden en dus wordt er in de tekst na de inleidende woorden vaak op een **kleiner lettertype** overgegaan.

Voor mensen die het aan **een scherpe blik of arendsoog** ontbreekt wordt het dan de hoogste tijd zich te voorzien van een loep die **het lezen van de kleine lettertjes aanmerkelijk gemakkelijker maakt**. Doet u dat niet dan **loopt u de kans dat de tekst die u probeert te ontwarren vloeibaar wordt en u in een brij van woorden terecht komt, waar u geen wijs uit kunt worden**.

Ik wens u veel puzzelplezier bij het ontrafelen van de kleine lettertjes.

Tekst: Augustinus. Beeld: Johannes.

